

Tolminski glas

Leto II. - Štev. 10

GLASILO TOLMINSKIH DOMOBRANCEV

Tolmin, 10. marca

LAŽEJO

Kdo laže? Nekateri pravijo, da vsi lažejo. Ta je predebela. Kdor tako govori je obupal nad človeštvom. Mi nismo tega mnenja, da vsi lažemo, kajti vsaj zase vemo, da ne lažemo. Ne tajimo pa, da se kdaj zmotimo ali da nas izjemoma kdaj kdo napačno informira, vsako zmoto pa radi tudi popravimo, ko jo ugotovimo.

Torej kdo laže? Nesramne ali neumne OFarske kurirke, ki se imajo samo velikemu usmiljenju in obzirnosti poštenih »belogardistov« zahvaliti, da še vedno tovorijo svoje slepo sovraštvo proti vsem poštenim Slovincem, pravijo, goriški in ljubljanski slovenski listi lažejo. Taki telički v človeški podobi kupujejo v mestu liste in so večkrat dovolj predrzni, da pri kupovanju listov vpričo vsega občinstva povedo: »Dajte nam te in te liste, da jih ponesejo »tovarišem«, da bodo vedeli, kako ti listi lažejo.« Če pa tako punčaro utaknejo v ječo in če tudi v ječi kot blazna še naprej prepeva tolovajske umazane in profinarodne hujskaške pesmi, bo pri vsem tem še vedno trdila, da je »nedolžna« in morda prinesejo njuni sorodniki celo od župnika potrdilo, da je bila vedno proti tolovajem in da jim je morda le prisiljena napravila kako uslugo. Pa nam je spet ušla tista nesrečna beseda »tolovaj«. Da, da, naši listi lažejo samo zato, ker imenujejo tiste fante v gozdu tolovaje, dočim marsikaka ljubica ve za svojega fanta, da ni tolovaj, ampak samo pošten fant, ki se bori za svobodo naroda. — Ali naj pozabljivim ljudem v vsaki naši številki trobentamo, da vedno razlikujemo med prisilnimi mobiliziranci in tolovaji, ki so prostovoljno šli pokončevat narod v gozd, kakor ga doma pokončuje prostovoljno marsikatera kurirka, ki se vne-ma za stvar, o kateri nima niti pojma? Tisti ki so prostovoljno v grmih, in tisti, ki te tlačitelje slovenskega ljudstva prostovoljno podpirajo, so pravi tolovaji, in kdor jih tako imenuje govori čisto resnico, in sicer tisto, ki je v tej dobi za nas najbolj resnična.

Resnica zahteva tudi, da imenujemo največje lažnivce komunistične grmarje, ki so s svojo poklicno lažnivostjo ljudem glave tako silno zmešali, da z neko satansko trmo imenujejo resnico laž in da jim je belo črno in črno belo.

Ljudstvo samo je prišlo že do spoznanja, da po naši deželi še nikoli ni bilo takih lažnivih kljukcev, kakor so prav tolovaji. Nastal je že pregovor,

Rimska komedija

Kazenska razprava proti bivšemu italijanskemu načelniku generalneštaba generala Roatta, ki se vleče v Rimu že pet tednov, ne da bi bili razglasili njen natančnejši potek, je za senzacijo bogatejša. Roattu se je posrečilo uiti iz ječe in izginiti brez vsakega sledu.

General Roatta je zlasti za Balkan zanimiva osebnost. Saj je bil Roatta za časa Savojevcev vrhovni poveljnik vseh badoljanskih vojaških sil v bivši Jugoslaviji in pod njegovim vodstvom so se vršile v njemu poverjenih pokrajinah vsa ona preganjanja pozitivnih ljudi s pretvezo, da morajo očistiti deželo komunističnega tolovajstva, v resnici pa se je vršilo preganjanje le proti rodoljubom in to v tesnem sodelovanju in denuncijantstvu komunistov samih, o čemer je naše časopisje že dovolj pisalo. General Roatta je bil poslan v naše kraje kot specialist in urani sovražnik Slovanov.

Zato se zdi, da se je visokim gospodom v Rimu in tudi drugod odvalil kamen od srca, ko so zvedeli o begu visokega častnika. Saj je bil ta general v macchiavellistični savojski politiki glavni junak vseh intrig. Povsod kjer je bilo kaj umazanega, je imel gotovo prste vmes tudi general Roatta. Zato bi se bilo pri kazenski razpravi zvedelo marsikaj, ki bi ne bilo morda ljubo visokim neomadeževanim politikom. Že v začetku procesa, ko so obravnavali njegovo odgovornost kot šefa italijanske špionažne službe, so odkrili razne tajne. Očitali so mu, da je bil soudeležjen umora kralja Aleksandra v Marseillu. Za Roatto se je posebno zanimal tudi »maršal« Tito. Saj je uradno zahteval, da ga izročijo »jugoslovanski Titovi vladi« ne sicer, da bi se maščeval zaradi umora kralja Aleksandra, ampak zaradi zločinov, ki jih je zagrešil proti NOV.

Temna in izdajalska vloga, ki jo je general Roatta igral kot vrhovni poveljnik italijanske vojske v Jugoslaviji, kjer je pod krinko protikomunističnega boja in s sodelovanjem komunistov res uniče-

ki bo ostal slovenskemu narodu za spomin na te babilonske čase: »Laže kot tolovaj.«

Sicer pa vsak normalen človek lahko ugotovi, kje je najbolj razvita kuhinja laži.

Tolovaji pravijo, da prinašajo svobodo. Vsakega pa, ki svobodno pove svoje mnenje in ne more odobriti njihovega početja, označijo kot »belogardista«, ga preganjajo in obsodijo na smrt. Torej tolovaji lažejo.

Ob tragični smrti Gerharda Oesterreicherja

Pri izpolnjevanju svojih dolžnosti se je 7. t. m. smrtno ponesrečil, zadet od mine, ki so jo nastavili tolovaji, velik prijatelj Slovencev, Gerhard Oesterreicher, Berater goriške pokrajine, ki ji je čez leto dni stal na čelu. Vsak, kdor je prišel z njim v dotiko, se je lahko prepričal s kakšno skrbnostjo si je prizadeval olajšati gorje, ki ga je našemu ljudstvu prizadela kruta vojna. Njegovi zemski ostanki počivajo na goriškem gradu.

Deželni vodja in Visoki Komisar za »Jadransko primorje« se je poslovil od svojega dolgoletnega sodelavca.

val vse, kar je bilo res domoljubnega, naj bi se »razjasnila« v Beogradu. Toda stari intrigant Roatta je znal koj ubrati prave strune. Z ozirom na Titovo zahtevo je dal general Roatta Reuterjevemu dopisniku naslednjo izjavo: Glavna moja naloga v bivši Jugoslaviji je bila, da sem podpiral komunistično vojsko na skrivnem sicer toda z vso močjo. Osebnost sem dal oborožiti 30.000 titovcev. V juniju 1942, je moja armada prisilila hrvatsko vlado, da je naredila z menoj pogodbo, po kateri je bilo praktično nemogoče, da bi se uspešno borili proti tolovajem.

In prebrisani lisjak je dosegel svoj namen. Kljub bombastični zahtevi po izročitvi, se je Roattu kmalu po tej izjavi posrečilo pobegniti iz ječe. Kdo vse je imel pri tem begu svoje prste, je sedaj še težko reči. Gotovo pa je, da se je z njegovim begom skrivil marsikak visokostoječi politik, ki bi bil pri razpravi dokončno razgaljen. Toda zgodovina je že sodila njega in njegove sodelavce. Njegovo izdajstvo in njegova dvoletna vloga je vzbudila povsod, posebno pa pri nas Slovincih, največji stud in zaničevanje. Že začetek razprave je pokazal, kako umazano igro nad vso bivšo Jugoslavijo sta v bratski slogi uganjala Roatta in Tito in to bi moralo zadostovati tudi najholj zažrtknjenemu slepcu.

Tolovaji pravijo, da jim je za srečo kmeta in delavca. Obenem pa se kmetom in delavcem rogajo, ko ti tožijo zaradi velikih gospodarskih nesreč, v katere jih je spravilo OFarsko gibanje. Torej lažejo.

Tolovaji pravijo, da so za narod. Obenem pa s pomočjo narodnih izkoreninjenecv vsega sveta pokončujejo svoj narod in ovirajo vsak narodni pojav med nami. Torej spet lažejo. Kdo torej laže? Le bedak se sprašuje o tem.

DOMOBRANSTVO = BELAGARDA?

Komunisti so v Partizanskem dnevniku od 14. februarja izrazili željo, da bi jim razložili, kakšna je razlika med Domobranstvom in Belogardo.

Evo jim ustrezno!

Treba je ločiti: Za nas, protikomunistične borce, je razlika med tema dvema pojmom kot med biti in ne biti ali pa kot med gotovo vsoto in ničlo. Za nas kaka Belagarda sploh ne eksistira, kakor vojska kralja Matjaža, ki je nikjer ni, dasi se toliko o nji govori.

Mi poznamo le Domobranstvo, to je organizirana in oborožena vojska slovenskih fantov, ki se hoče boriti proti zločinskemu in nenarodnemu komunizmu do konca, dokler ne bo popolnoma iztrebljen iz naše slovenske zemlje. To Domobranstvo tolovaji sami prav dobro poznajo, ker jim dela veliko preglavic, in vedno večje jim bo še delalo.

Za nje, komuniste, je tudi neka razlika med Domobranstvom in Belogardo, in zato bi ne bilo potrebno, da o tem nas vprašajo za razlago. Pa naj bo, hinavci, — zaradi ljudstva, ki ga hočejo slepiti na vse razne načine, — zato odgovarjamo, drugače bi samo pljunili vanje.

Belagarda je vse to, kar obsoja nasilje in zločinstvo, kar ni za svobodo — pekla. Zato je največji belogardist — Bog in njegova vera in njegove zapo-

vedi; velika belogardistka je Cerkev in njen nauk; belogardisti so vsi tisti, ki odklanjajo komunizem v kakršnikoli obliki, vsi verni in narodno zavedni Slovenci.

Domobranstvo je v tem »Belogardizmu« kakor — pars pro toto, kakor del v celoti, — oborožen del, s katerim imajo in bodo imeli opravka vsi komunistični krvniki.

Še nekaj je treba omenjati, ko že razlagamo »nevednim« razliko med Domobranstvom in »Belogardo«.

Komunisti se niso še nikoli spustili v odprt boj z domobranci, pač pa so jih napadali vedno le iz zasede, zahrbtno, v čemer so pač mojstri oni.

Oni so pač korajžni in junaški samo do neoboroženih »belogardistov«, krepstnih žen, poštenih mož, do otrok in deklet. Take zlasti po noči — ugodni čas za vse Judeže — obiskujejo, jih s silo odpeljejo ter likvidirajo.

Toliko bodi dovolj v odgovor na vprašanje in željo farizejev, kakšna je razlika med Domobranstvom in Belogardo.

Resničnost teh vrstic bodo gotovo potrdili vsi, katerim pride v roke naš list. — Kot protiuslugo za ta naš odgovor, bi pa mi želeli, da nam Partizanski dnevnik razloži, kakšna je razlika med komunizmom v naših časih in krajih ter tolovajstvom ali OF.

ljubezni zate trpijo, da jih morda ne izgubimo. Njih pesem naj te tolaži:

»Zemlja rodna lepa je tako, da če treba bil se bom za njo. Zadnja kaplja mojega srca, to je moja domovina...«

MALANIJEVO PREROKOVANJE

Pred 800 leti je živel na Irskem pobožen duhovnik Malahija. Leta 1139. je obiskal sv. Bernarda. Takrat je videl bodočnost katoliške cerkve za mnogo sto let naprej, še preko naših dni. Videl je zlasti usodo papežev. Prerokovanje je silno zanimivo. Prevedeno je bilo skoraj v vse evropske jezike. Zgolovina papežev, ki so živeli od njegovih časov pa do danes, je tako točno povedana, da prerokovanje, ki se nanaša na naše dni zanima svetovno javnost. V dokaz naših trditev naj navedem le nekaj primerov.

Klementa VIII, ki je vladal od 1758 do 1763, je imenoval »Roža iz Umbrije«. Ta papež je bil namreč pred izvolitvijo guverner mesta Rieti v Umbriji, ki ima v grbu rožo. Klementa XIV (1769-1774) je označil kot »Hiti medved«, ta ima v rodbinskem grbu medveda, ki teče. Leona XIII pa je napovedal: »Pozdravljena luč na nebu! Dolgo življenje Leona XIII«. In res je ta papež vladal 25. let. Dru-

Nedolžna žrtev komunističnega besa in nasilja, mučenec za Boga in slovensko domovino, blagi gospod Anton Pisk iz Kanala.

žina Pecci iz katere je izšel, ima v grbu zvezdo repatico, ki gre preko neba. Torej »Lumen in coelo«. Pa tudi usodo krščanstva pod sedanjim papežem, ki ga imenuje »Angeljski pastir« (Pastor angelicus) je natanko popisal. Z neko čudno natančnostjo je napovedal strašen boj in revolucijo, ki bo prišla od vzhoda. Ta revolucija bo hotela uničiti krščanstvo. Toda ti sovražniki bodo zmedeni in čudežno razpršeni. Zmago bodo odnesli oni, ki so se postavili v boj proti vzhodu. (Jasno lahko v tem spoznamo komunizem in njegov konec. Opomba uredništva.) Še pod Angelskim Pastirjen se bo krščanstvo cvetoče razvijalo in bo doživelo silen razmah, kot ga že ni imelo davno v zgodovini....

Kje se je rodil slavni skladatelj Gallus?

Ko so se lani v Idriji preimenovali ulice, je ena najlepših dobila ime po svetovno znanem glasbeniku Gallusu-Petelinu. S tem je Idrija hotela podčrtati dejstvo, da je bil Gallus njen občan, da je tam Gallus preživel prvo mladost in da je bila v Idriji njegova rodbina. V Gallusovi ulici je bila še v napoleonovih časih hiša, kateri so rekli pri Petelinu. Ni gotovo kje se je skladatelj rodil; ali ga je dala Ribnica na Dolenjskem ali pa Idrija. Toda vsi dokazi, katere navaja v svojo korist Ribnica, objektivnega človeka nikakor ne morajo prepričati. Zanimivo je dejstvo, da Idrijčani sami priznavajo da je Gallus tekla zibeljka na Šenviški gori, odkoder so se njegovi stariši preselili v Idrijo, ko je bil Gallus še majhen otrok. Za to hipotezo bi govorilo tudi dejstvo, da niti Ribnica niti Idrija ne moreta izslediti zapiskov njegovega rojstva v krstnih knjigah. Šenviška gora je lahko ponosna, saj sta se tam rodila dva velika skladatelja — srednjeveški Gallus in nedavno preminuli Laharnar.

Zemlja kliče...

Pomladansko sonce ogreva zledenela pobočja, beli zvončki in zlate trobentice so že priklile na dan.

Nezorana in spočita ledina kliče: »Kje si kmet, sin moj, da me s plugom razbrazdaš, da odpreš svoje naročje in zaupaš svoje bogastvo?«

Zemlja kliče...

Klič tebe, slovenski fant, da jo napojiš z znojem, kot so jo pojili tvoji očetje in dedi in dedov očetje.

Kje si, fant? Zakaj stiska tvoja desnica puško? Kaj boš z njo? Odgovori!

Toda fant ob drevesu njenega klica ni slišal. Ni mu več mar za drago rodno zemljico. Rad bi si ves svet pridobil. Divji načrti mu begajo misli. Sovraštvo gori v njegovih očeh, njegova roka prinaša le smri.

Gorje ti, zemlja slovenska, mar ni nikogar, ki bi prisluhnil tvojemu klicu? Ali so te vsi izdali?

Tam na parobku sedi nekdo. Vsi so enaki. Tudi ta ima puško. Toda ne. Njegov pogled drsi preko nezoranih njiv do požganih domov. Srce v prsih mu močno bije. S stisnjenimi zobmi šepeta:

»Vem zemljica rodna, da žalostna kličeš, ker si zapuščena. Toda mi moramo stati na straži, da si ohranimo vero in dom. K tebi se bomo vrnili šele, ko bomo na svoji zemlji gospodarji in ne le brezupravni sužnji rdečih sleparjev in krvnikov.«

Klič jih zemlja, svoje sinove, ki v

„Kako more satan izganjati satana“

Klub sijajnemu videzu komunizem ne more in ne more prikriti vse svoje ostudne in krvave gotote. So gotove stvari in dejanja, ki jih vidijo in obsojajo tudi največji simpatizerji O.F. Poznam terenca, ki je v celoti sprejel komunistični evangelij, samo nekaj mu ne more in ne more v glavo: da se ženske klatijo po gozdovih. Nekki drugi, tudi terenec, se ni mogel načuditi, zakaj so morali tovariši odtrgati od svojih kap slovensko zastavico, tisto, na katero so pljunili golovi gospodje, ki so nam svoj čas ukazovali. Vsi naši ljudje, tudi tisti, ki so zapeljani in zaletebani v O.F., se jim le čudno zdi, da se slovenski tovariši bratijo z italijanskimi komunisti, s tistimi, ki so nas še včeraj zmerjali: Schiavi.

Ti zapeljanci imajo še vedno toliko razsodnosti in narodnega čuta, da modrujejo približno takole: Volk ostane volk, čeprav dlako menja. Smešno je, da bi nam faški banditi pomagali boriti se za našo svobodo, potem ko so nas tlačili toliko časa. Prav tako bi bilo smešno in neumno, da bi jim mi pomagali boriti se za njih svobodo in za njih zemljo.

Tako modrujejo ter se mučijo z raznimi vprašanji zaradi „nekaterih“ pogrškov in napak O.F. Saj se vendar tovariši ne borijo proti tujim banditom, ki ropajo po naših vaseh in pijejo kri našemu kmetu.

Zakaj so ubili lega in tega narodnjaka, vzornega moža, idealnega fanfa, brez vsake sodniške preiskave? Da je izdajalec, sovražnik svobode!! Kako to, če je bil prej ves prežet narodnega duha, kako more nenadoma postati izdajalec in narodni sovražnik? In če so ubili

pravičnega in poštenega Slovence, zakaj ne kaznujejo listega, ki ga je ubil? Zakaj ne sodijo in obsodijo tistih, ki so sami direktno krivi požigov, smrti naših ljudi, ali pa so lega krivi indirektno, kar so dali drugim povod, da so napravili? Zakaj? Zakaj?

IZ ZUNANJEGA SVETA

POLJSKA

V angleški spodnji zbornici je izjavil zunanji minister Eden, da sta o. c. in Churchill imela priliko spoznati poslance lublinskega komiteja, in da ti niso napravili nanju ugodnega vtisa. Anglija ne bo prav gotovo pripoznala gorinavedenega odbora. Obenem je izjavil, da se vršijo razgovori med ruskim zunajm ministrom in veleposlaniki v Londonu. Nadalje je rekel: videli bomo ali se bo na Poljskem lahko sestavila vlada na široki podlagi. Če ne, bo ostalo, v kolikor se tiče Anglije, vse pri starem.

ITALIJA

Na seji italijanske Bonomijeve vlade je poročal zunanji minister De Gaspari, da kljub večkratnim poskusom, da bi omilili zavezniški pogoje premirja, ni mogel ničesar doseči. Le ti vztrajajo na tem, da se vsi pogoji premirja natančno izvedejo, čeprav so silno težki. Tudi upanje, da bodo zavezniški upoštevali težko gospodarsko stališče, v katerem je sedaj Italija, se ni izpolnilo.

GRČIJA

Grški komunisti „Ellas“ So prvega marca položili orožje. Zakoniti vladi so oddali 60000 pušk, streliva in drugega vojnega materiala, čeprav je bila pravičena oddaja 45000 pušk. Grška narodna protikomu-

nistična vlada v Atenah je prevzela po vseh pokrajinah države zakonito oblast. Tako je žalostno končala slava grških rodoljubov - komunistov.

ITALIJA

Bivši šef italijanskega generalnega štaba general Roatta je zbežal iz vojaške bolnice v Rimu, kjer je bil zastražen. Karabiner, ki ga je stražil, je obrnil „bolniku“ hrbet in general je porabil to priliko, da je zbežal. Vlada je razpisala milijon nagrade tistemu, ki bi bolnega generala prijel in ga izročil oblastem. Vlada silno „obžaluje“ pobeg, ker to škoduje narodnemu ugledu. Tako se glasi kratko poročilo Bonomijeve vlade o pobegu generala Roatta, proti kateremu se je ravno sedaj vršila v Rimu kazenska razprava zaradi vojnih zločinov.

BOLGARIJA

Po poročilih iz Sofije se smejo angleški in ameriški vojaki in častniki, ki bivajo v Sofiji, kretati samo po določenem kraju brez straže sovjetskih častnikov. Ta prostor je zastražen. Zunaj bloka lahko hodijo samo z dovoljenjem glavnega sovjetskega poveljnika. Precejšnje razburjenje je nastalo, ko je protestiral šef angleškega odbora za premirje general Onleya, ker so mu ustavili avtomobil in tudi njega preiskali. Tudi zaradi tega se je pritoževal pri Sovjetih, ker ne pustijo, da bi prihajali k njemu angleški in ameriški častniki.

Kupujte tablice
knjižnega sejma
v knjigarni
ali pri razprodajalcih!

ZAROTA KOMUNISTIČNE PARTIJE

na Primorskem

3. „Narodna oblast“

Tolovajski tisk je zadnje čase veliko govoril o svobodnih volitvah, o narodnih osvobodilnih odborih (NOO), zlasti o postavni „narodni oblasti“. Slovensko ljudstvo, tako se je čitalo in slišalo na raznih mitingih, ima sedaj svojo samoniklo narodno oblast, svobodno izvoljeno na prostih volitvah, ki edina predstavlja doma in v svetu slovenski narod. Vsi prejšnji oblastniki, vsi vrhovi raznih strank in struj, so žalostno zatonili, ker niso ostali pri ljudstvu v tej najtežji uri. Zato pa si je ljudstvo v duhu najširše demokracije svobodno izvolilo svojo novo „narodno oblast“, ki je zato njegova edina postavna predstavica.

Če bi naše ubogo ljudstvo vedelo, kako so ga potegnili! Volitve so bile ena sama velika komedija in pesek v oči. Resnica o narodni oblasti pa je naslednja:

Vsako volilno edinico tvori ena vas. Komunisti so nalašč proglasili vsako, še tako neznančno vasico za samostojno volilno edinico, da bi trobentali v svet o kolikor mogoče velikem številu novo-

izvoljenih odborov — V vsaki vasici so dejansko kar trije odbori:

1. Predvsem je NOO (Narodno-osvobodilni odbor), ki je voljen od ljudstva. Partija je silila v ta odbor svoje ljudi, a ljudstvo je večkrat volilo vanje prav poštene može, celo svoje najboljše, ker je volitve jemalo resno in je hotelo izročiti usodo svoje vasi v dobre roke. Prav zato pa ti odbori ne uživajo zaupanja pri višjih forumih in čeprav jih na zunaj tako hvalijo, so jim odvzeli vsako vodilno vlogo. Poverjena jim je „civilna“ uprava, kar znači v navadni govorici, da imajo ti odborniki samo ne-ljubo nalogo obdavčevati vaše družine, pobirati davke, zbirati živež za NOV, sploh opravljati ona osovražena in fiskalna opravila, pri katerih si najlažje nakopljejo ljudski srd, zaradi česar se je bati izdaje in maščevanja. Ta odbor, ki nozi težo materialnega dela in odgovornosti, je tako samo jahalni konj, slepo delavno sredstvo, stroj v rokah drugih.

2. Važnejši je odbor OF ali terenski odbor, ki ni voljen od vsega ljudstva ampak samo od stoddostnih komunistov ali njihovih najboljših pomagačev. Te volitve so se izvršile tajno, samo v tem ožjem krogu, tako da sploh večina ljudi niti sanja ne o tem. Ti odborniki, ki se pravilno imenujejo „terenci“, so več-

noma partiji. Poverjena jim je politična plat, zato se tu pa tam hvalijo, da so „politični“ (poverjeniki). Ta odbor, ki je skrbno skrit v ozadju (seveda po višjih direktivah), ima stike z „višjimi“. Saj je pač politični organ. A svojih ukrepov ne vrši sam, ampak jih diktira NOO-u, ki je tako njegov izvršilni organ, njegov jahalni konj. S tem doseže to, da ne padeta nanj ljudski srd in ljudska nevolja. Komunizem zna varovati svoje najboljše!

3. Končno ždi v ozadju vsake volilne edinice partijska celica, nevidna in neznanca, tajna in skrita, ki pa je v resnici edina oblast. Je podaljšana roka pokrajinskega odbora, od katerega prejema preko drugih vmesnih celic navodila in ukaze, da jih narekuje odboru OF, kateri jih nato izvršuje potom NOO-a. Tako sta odbor OF in NOO samo blapca tajne partijske celice. Partijska celica s svoje strani skrbno opazuje delo na terenu, ugotavlja, ali se ukrepi vestno vršijo, budno nadzoruje vse vaščane, zlasti pa odbornike in terence same ter poroča, poroča, poroča...

Kje je torej toliko hvalisana narodna oblast? Kdo je dejansko njen nosilec? Kdo vse vodi, vse odreja, vse kaznuje? Kdo odloča o življenju in smrti? Edino in izključno partiji, komunisti!

(Se nadaljuje).

ZANIMIVO ZA VSE

ZABRDA pri KALU. Kako se bo počutilo savojsko srce tovarišice Eme Babčeve, če ji povemo, da tudi nekateri goriški mogotci že spoznavajo, da vsa njihova posojila nič ne pomagajo k zmagi naših mednarodnih ušivcev. Zato bodi pripravljena Emica na razočaranje, če bi se zljubilo kakemu sorodniku „Tolminskega glasu“ pogledati v tvojo torbico ali celo pod predpasnik, ko se vračaš iz Gorice. Saj ti ne bo hudo, če bo rekel: „Dovolite, gospodična“, namesto: „Permetti, cara“, kot si bila že dolga leta vajena.

SLAP. Čeprav so aktivnejše tovarišice, kakor Miklavževe in Nada Štefanova, že poskrbele, da grmarski rod ne izumre, je na Slapu veliko pomanjkanje delovne moči. Kurirske službe kakor tudi mesto intendanta so že prevzele ženske. Priznati moramo, da so se do sedaj odlično obnesle. Intendantka Šebreljenka prav pridno skače okrog in pobira živež. Kurirka Matilda Macuzzi, kljub svoji že primerni starosti in čeprav ima otroka, katerega je v starih časih skrbno varovala pred vsako slovensko besedo, se ne boji niti dolge poti v Gorico. Res požrtvalne delavke. Ob času plačila jih ne bomo pozabili.

Starejši sin zloglasnega Strmarja se je prostovoljno javil v vaško zaščito. Prvi dan službe je bil bogato plačan: 4 kg masla je odnesel že dopoldne domov. Koliko je dobil popoldne, pa nam ni znano. Ljudje si razlagajo popolnoma pravilno ta prostovoljni pristop k vaški zaščiti, ko pravijo, da je Strmarju manjkalo zabele. Le korajžno mali prostovoljček. Kar ti ljudje v obupu grozijo, se bo kmalu zgodilo.

Prav tako zvesta in pridna članica vaše zaščite je tudi tov. Zita, hči Kanomeljčeve Katre, ki vsak dan pobira maslo in jajca za NOV. Ljudje, ki radi zgodaj ustajajo, pričajo, da roma vse blago, ki ga Zita pobira za NOV, na Katrinih ramah k sv. Luciji ali pa še dalje v „okupatorjeve“ roke. Razumljivo je, da Katra pri tem slano zasluži. Le požurita se Katra in Zita dokler je še čas.

MODREJCE. Kot smo že pred časom poročali se velikemu kmetu Oblaku - Kraguljcu ni posrečilo ne v Tribuši ne na Modrejcah zlesti na županski stoliček. To ga tako boli, da ne more dolgo v noč zatisniti očes. V prečutih nočnih urah je dozorel v njegovih izdelanih možganih nov načrt. Ker partizanom v Tribuši in okolici prede precej trda zaradi hrane in imajo na Modrejcah nekatere hiše še precej blaga za tovariše, se je odločil, da bo prevažal ta živež iz Modrejce v Tribušo in si s tem pridobil pravico do županskega stola. Kraguljček, upaš, da ti bo sedaj uspelo? Bojim se, da te bodo vozovi sena kmalu izdali.

LEVPA. Nihče bi ne mislil, da je Caufova čecha tako marljiva raznašalka tolovajskih slaščic, pardon, dnevnikov. Bojimo pa se, da ne bo mogla več dolgo vztrajati v tej naporni službi. Pravi, da niti spati ne more več, ker tako pada morala zaradi vedno več dezerterjev, ki bežijo iz rdečega raja.

Zato je nevarno, da bi zaradi nespečnosti umrla skupaj z OF. Kajne, čecha, da se imenitno krha.

ČEPOVAN. Proti koncu februarja so naši dični tovariši napravili miting. S puškami v rokah in z revolverji so mirno prebivalstvo v Čepovanu signalizirali iz hiš na sredo vasi in ga zastražili, da je moralo pri mizi, ki jo je „krasila“ komunistična zastava, poslušati rdečega komisarja, ki se je napihoval in pel slavo rdeči armadi. Da, saj so praznovali važen komunističen praznik obletnico obstoja rdeče armade. O slovenskem narodu, celo o slovenski OF je bilo le malo slišati. Pridne tovarišice v badoljanskih uniformah so za to slavnost pripravile celo nekaj „slavolokov“ z napisi: Živijo Stalin, živeła rdeča armada, rdeča Rusija, komunizem...

Seveda se moramo zato važno in naporno delo tovarišicam primerno zahvaliti. Najraje vzemo zato toliko živeža, da se vsaj enkrat nasitijo. Včasih pa tudi s tem niso zadovoljne. Seveda ne, saj jih tudi zebe.

Mi pa, gorje, gorje! Danes pride eden lačen in daš, jutri pa drugi. Le kaj nas še čaka. Premoženje nam je vse uničeno, domovi požgani, nasilje pa vedno hujše, svoboda zrela vsak dan bolj. Le kdaj bo konec tega peklenskega zla.

BOVEC. Pri nas so tovariši prišli na dan s splošno mobilizacijo mož in fantov. Njim pa menda ni prav nič dišalo, da bi se šli klatit do grmih, zato so se vsi zatekli v vojašnico v Bovicu. Tovariši naj se pa pod nosom obrišejo.

KANAL. Za tragikno smrt gospoda Piska nosijo največjo odgovornost nekatere bivše družbenice s Kanalskega vrha, ki so voditelj Pisku celo med shodom ugovarjale, ko jih je svaril pred kugo brezbožnega komunizma. Toda krivda ne zadene samo teh deklet, temveč tudi tiste slepe vodnike, ki so jim dajali potuho in za katere bi človek nikdar ne mislil, da so tako zarukani. Kanal je sploh brlog zasleplencev. Naj bi se zlasti tako zvana inteligenca, ki se ima za narodno, čimprej ovedla svojega zločinskega zadržanja v tej uri največje narodne nesreče. Morda je strah pred neprestanimi bombardiranjmi le plod slabe in nemirne vesti. Ni čudno, da čepe cel dan v zaklonišču, da se pač izkažejo junake, kateri so si postavili za vodilo vsega svojega delovanja in nehanja vseh zadnjih petindvajset let le strah in oportunistem z dobro mero neumnosti.

TOLMIN. V nedeljo 12. februarja smo pogrebili junaka. Rutar Ludvik iz Zatoľmina je večkrat dobil pozivnico od tolovajev, pa je vedno odgovarjal, da se pusti raje ustreliti, kakor da bi šel v grme. Zdi se, da so hoteli grmarji s tem dejanjem kaznovati in udariti celo družino. Zato so prišli v petek zvečer v hišo (7 tolovajev na enega. To jo junaštvo!) in vprašali po njem. Ker ga ni bilo v hiši so ga morali šele poklicati. Imel je lepo priliko, da bi ušel. Pa je prišel raje v hišo, da jim pove, da ne gre z njimi. Seveda so ga začeli suvati in vleči, tako, da je padel po tleh. In še potem so ga obdelovali s čevlji in kopiti, da je zgubil zavest. Samo enkrat je zavpil: „Pomagajte mi!“ Ko je bil že v nezavesti, je junaški komandant ukazal streljati nanj. In ko so že opravili svoje junaštvo in odšli, se je komandant vrnil in ga še enkrat ustrelil v glavo, da bo ja brez skrbi in strahu tekkel proti Čadrgu,

Pogreba se je udeležilo veliko ljudi in tolminski pevci so mu zapeli dve žalostinki. Vsi ljudje so se zgražali nad takim junaštvom, ko sedem ljudi napade mirnega fanta in ga nezavestnega strelja. Res ju na ci- (Ne beri črke a). Terenke so se čutile pri- zadete in so se izgovarjale: Saj je sam kriv, Gori bi šel, ko bi spoznali, da ni za vojsko, bi ga itak poslali domov. Hinavke! Povedati nočejo, kako trpinčijo vse tiste fante, ki se jim postavijo po robu. Mi pa pravimo: To je bil junak! Terenke pa naj se zavedajo, da so ga one ubile. Saj tujci, tudi Kumrov iz Čadrga, bi ne vedeli kje je fant in kje je njegova hiša. Terenke so ga zapisale, terenke povedale, kje stanuje, terenke so ubijalke — morilke! In tudi to še povemo, da Kumrova hiša ni pridobila na slavi in veljavi. — Tolminski glas si vse take zadeve zapiše, da se ne pozabijo. O priliki bomo tudi pri Kumru pogledali.

BANJŠKA PLANOTA. Po naših vaseh postajajo ljudje vedno bolj prepričani, da je tolovajstvo ena sama hudičarija, ki si jo je izmislil sam „ta črni“. Razen pravih tolovajskih tipov nihče več ne simpatizira z rdečo vojsko. Pač pa še katera neumna deklina, ki pa ne ve, kje se je glava drži. K pameti je prišlo naše ljudstvo zaradi neprestanih rekvizicij; že trikrat so pobirali po 10% pridelka, poleg tega pa hodijo še posamezni berači s svojimi malhami pobirati za eno in drugo in tretjo višjo in nižjo komando in za razne komandante in komisarje. Neki komisar je jasno povedal: „Prej boste vi kmetje vsi od lakote erknili, kakor pa mi trpeti lakoto.“

Še najbolj pa je udarilo naše ljudstvo in mu odprlo oči to, da so jim tolovajji pobrali skoro vso živino; v eni sami vasi v enem mesecu 120 glav. Komunisti sami priznajo, da je njihova roparija prehuda in za narodno gospodarstvo kar porazna. Zato skušajo omamiti gorjane s tolažbo, ki naj si jo dobro zapomnijo vipavski cincarji, kateri so proti komunistom, pa vendar nimajo poguma, da bi proti njim kaj pametnega storili.

Ta tolažba se glasi: *Le potrpite malo! Pobrali moramo vso živino, ker je sedaj Vipavska blokirana. Ko odidejo Nemci uderemo na Vipavsko in zaplenimo vso živino. Takrat povrnemo vam, kolikor je potrebno za obdelovanje zemlje.*

Ljudje se zavedajo vedno bolj, da jih tolovajska kuga ne vodi v kake bolj zdrave gospodarske razmere, ampak da pripravlja najhujši gospodarski polom vsemu slovenskemu ljudstvu.

Pri nas spoznavajo ljudje vedno bolj tudi to, da je tolovajstvo tudi popolnoma nemoralno in protiversko, saj številni komunistični agentje kar nič ne prikrivajo, da so v glavnem le proti veri in nikakor ne za ljudstvo ali za kake njegove narodne ali socialne pravice.

V neko vas je prišla komisarka in se udeležila občinske seje. Vprašala je kdo uči v šoli. Ko je zvedela, da uči duhovnik, je dejala: „Pazite, da vam duhovnik ne zastrupi z vero vse mladine.“

Komunistične kuge, reši nas, Gospod.